

Andrzej Bronk, *Zrozumieć świat współczesny*
TN KUL, Lublin 1998, ss. 335

Niezmiernie ważną dyscypliną naukową jest metodologia nauk. Podejmuje ona refleksję nad różnymi naukami, wskazuje na ich przedmiot, cel, a zwłaszcza na stosowane przez nich metody. W środowisku Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego przez wiele lat zajmował się tą dyscypliną zmarły w r. 1986 ks. prof. Stanisław Kamiński, wybitny metodolog, logik i filozof. Obecnie dyscyplinę tę reprezentuje następca ks. Stanisława Kamińskiego na Katedrze Metodologii Nauk KUL – ks. prof. dr hab. Andrzej Bronk. Staje się naukowo coraz płodniejszy. Przed kilkoma laty opublikował bardzo ciekawą książkę: *Nauka wobec religii* (Lublin 1996). Po dwóch latach ogłasza drugą cenną pozycję pt. *Zrozumieć świat współczesny*. Książka ma mało filozoficzny tytuł, jednakże w swojej treści jest na wskroś filozoficzna.

Praca składa się z siedmiu jednostek tematycznych. Pierwszą poświęca autor sporowi o postmodernizm. Bardzo kompetentnie i skrótowo przedstawia tu współczesną filozofię postmodernistyczną. Na uwagę zasługuje fakt, iż – wbrew obiegowym tendencjom – autor stara się wydobyć z tej filozofii cechy pozytywne, uważając ją za szansę dla rozwoju współczesnej kultury i cywilizacji.

Druga część nosząca tytuł *Filozofia w czasach postmodernistycznych* jest przedłużeniem rozważań części pierwszej. Autor konstatuje tu – także wbrew obiegowym opiniom – że nie można mówić o kryzysie współczesnej filozofii i kultury, bowiem filozofia jest dzisiaj prężną dziedziną badań, zarówno ze względu na wielką liczbę ludzi ją uprawiających, jak i ukazujące się nowe publikacje.

W kolejnej jednostce pt. *Filozoficzna hermeneutyka w sporze o obiektywność poznania* autor porusza problem obiektywizmu i obiektywności poznania, głównie z punktu widzenia filozoficznej hermeneutyki Hansa-Georga Gadamera. Autor wyróżnia i charakteryzuje następujące typy obiektywizmu: ontologiczny, epistemologiczny, metodologiczny i aksjologiczny.

Czwartą jednostkę poświęca autor zagadnieniu fundamentalizmu. Omawia tu fundamentalizm filozoficzny, epistemologiczny, metodologiczny, aksjologiczny, kulturowy, społeczno-polityczny i religijny.

Kolejna jednostka nosi tytuł *Wartości chrześcijańskie*. Po wstępnych ustaleniach terminologicznych autor rozważa karierę pojęcia wartości w czasach nowożytnych, stanowiska filozofów wobec sposobu istnienia wartości oraz ich poznawania, kryteria wyboru wartości oraz relację między wartościami ogólnoludzkimi a chrześcijańskimi. Wydaje się, iż autor podjął powyższe zagadnienia w związku z dyskusjami toczonymi w ostatnich latach w Polsce nad miejscem religii w życiu społecznym i prawną ochroną wartości religijnych.

Przedostatnia jednostka nosi tytuł *Religia a nauka* i poświęcona jest relacji zachodzącej między tymi dwoma podstawowymi dziedzinami ludzkiej kultury. Sporo uwagi poświęca autor sprawie konfliktów między tymi dziedzinami – w historii i w czasach współczesnych.

Ostatnia jednostka poświęcona jest *Mircei Eliadego fenomenologii religii*. Autor charakteryzuje tu sylwetkę naukową, badania religioznawcze i poglądy na religię jednego z najwybitniejszych teoretyków religii naszych czasów, jakim właśnie był Mircea Eliade (1907-1986).

Autor dołącza do całości rozważań tekst *Hermeneutyka* autorstwa Hansa-Georga Gadamera we własnym tłumaczeniu. Pozycję zamyka bogaty spis bibliograficzny.

Książka autora godna jest polecenia studentom wydziałów teologicznych i filozoficznych. Powinni wziąć ją do ręki alumni seminariów duchownych. Może być stosowną lekturą uzupełniającą do wykładu z zakresu filozofii współczesnej. Praca tego typu może okazać się bardzo potrzebna i pomocna także wykładowcom przedmiotów filozoficznych. Książka powinna trafić nie tylko do bibliotek teologicznych w naszym kraju, ale także winna ubogacić księgozbiory prywatne interesujących się współczesną filozofią, nauką, religią i kulturą.

ks. Ignacy Dec